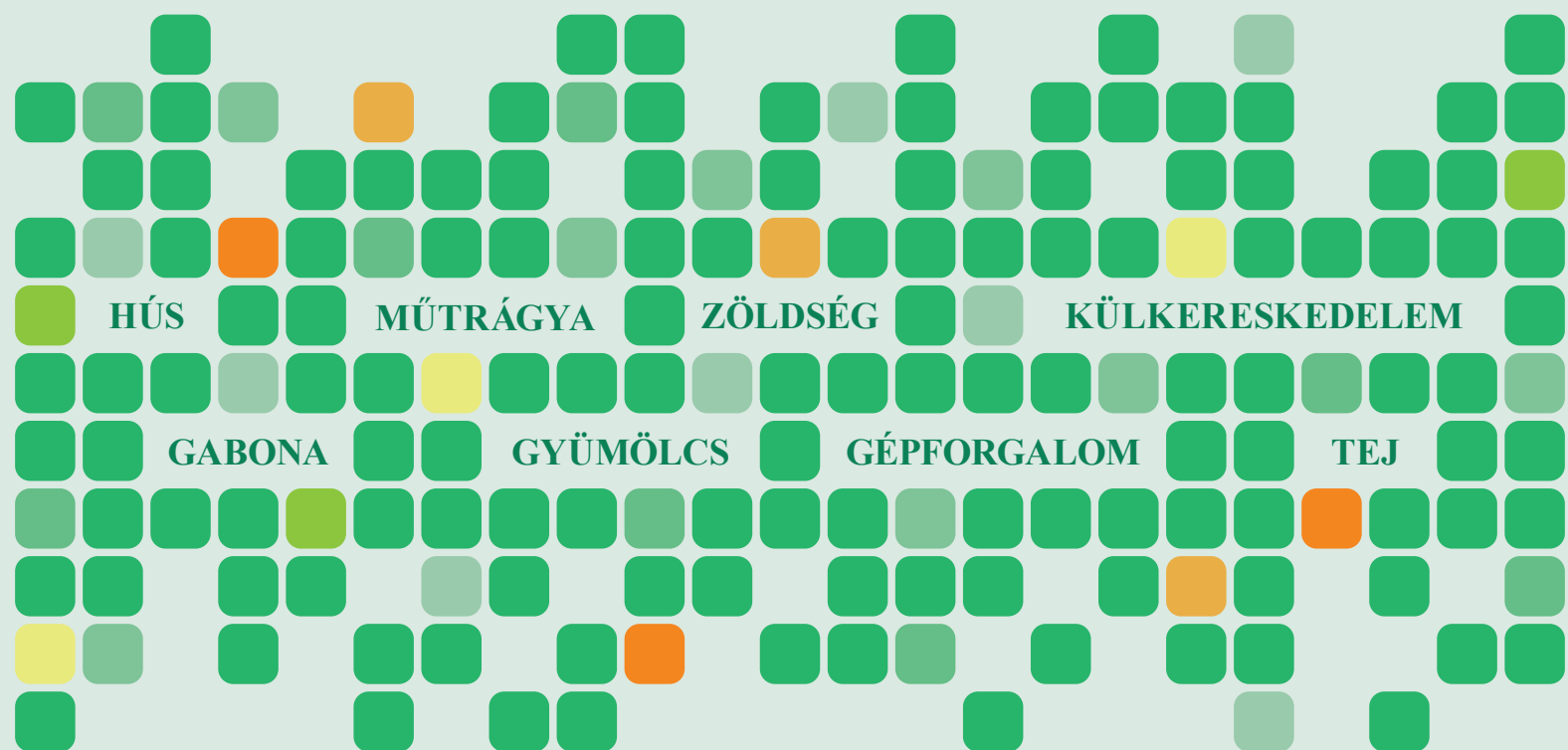

2014. DECEMBER

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

Agrárpiaci Információk 2014. december

Szerkesztette
Stummer Ildikó
Vágó Szabolcs

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944.
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet
<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)
<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)
<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	7
Zöldség és Gyümölcs.....	8
Külkereskedelem.....	9
Inputok	11
Gépértékesítés.....	12
Betakarítási helyzetkép.....	13

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszecsenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) nem módosult számottevően a **búza** legközelebbi határidőre szóló jegyzése annak ellenére sem, hogy az USA agrárminisztériuma (USDA) legfrissebb terménypiaci jelentésében a búza 2014/2015. gazdasági évi globális kibocsátását a már eddig is rekordnak számító 720 millió tonnáról 722 millió tonnára korrigálta. A felhasználás növekedése ellenére úgy tűnik, hogy a bőséges termésből az előző szezonéhoz képest 10 millió tonnával több marad raktáron, és a globális zárókészlet 195 millió tonnára duzzadhat. Az Európai Unió 29 millió tonna búzát értékesíthet a külföldön a 2014/2015. évi szezonban, 3,5 millió tonnával felülmúlva az USA kivitelét. Versenyképes árujával az EU várhatóan megőrzi vezető exportőri szerepét. Az európai búza iránti élénk kereslet áremelő és a bőséges kínálat árcsökkenő hatása egyensúlyban tartotta a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzését a párizsi árutőzsdén (MATIF), amely 185-190 euró/tonna között hullámzott december első két hetében. Magyarországon ugyanez a 2015. márciusi szállítási malmi búzát 52, a takarmánybúzát 45 ezer forint/tonna szinten jegyezték a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában. Az AKI PÁIR adatai szerint a fizikai piacon 48 ezer forint/tonna körüli átlagos termelői áron értékesítették a gazdák az étkezési, 41 ezer forint/tonnáért a takarmány minőségű terményt novemberben.

A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a szeptember végi mélypontot követően 150 USD/tonna környékén stabilizálódott a **kukorica** legközelebbi lejáratra vonatkozó jegyzése december első felében. A trend a párizsi árutőzsdére (MATIF) is begyűrűzött, ahol 155 euró/tonna körül állapodott meg a termény jegyzése. Noha az Európai Unió a 2014/2015. gazdasági évben is nettó importőr marad kukoricából, 73,6 millió tonna mindenkor rekordnak számító kibocsátásához az USDA várakozásai szerint mindössze 6 millió tonna importra lesz szüksége ahhoz, hogy fedezze a 77 millió tonnára jelzett felhasználást és szinten tartsa a készleteket (6,8 millió tonna). A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) 2014. december 9-i adatai szerint Magyarországon az előirányzott 1,2 millió hektár 94 százalékáról 9 millió tonna kukoricát takarítottak be a gazdák. A bőséges termés ellenére a BÉT-en 41 ezer forint/tonnára emelkedett a termény fronthavi jegyzése december első felében, tükrözve a minőséggel, a szemnedvességgel, és a még fennmaradt területek betakaríthatóságával kapcsolatos aggodalmakat. Az AKI PÁIR adatai szerint a takarmánykukorica áfa és szállítási költség nélküli termelői ára átlagosan 36 ezer forint/tonna volt novemberben.

Annak ellenére, hogy az Európai Unió – Kína és Japán mellett – a három legnagyobb **repcemag** importőr közé tartozik, az idei rekord termésből (24 millió tonna) a folyó évi szezonban akár 600 ezer tonna is juthat a harmadik országokba. A prognosztizált mennyiségből 470 ezer tonna talált gazdára a világpiacon július és október között, 124 százalékkal több, mint az előző szezon azonos időszakában. A termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 330-345 euró/tonna sávban mozgott a párizsi árutőzsdén (MATIF) október vége és december közepe között. A párizsi változásokat követte a repcemag legközelebbi határidőre vonatkozó jegyzése a BÉT-en, és november közepétől 101 ezer forint/tonna szinten stabilizálódott. A fizikai piacon az AKI PÁIR információi alapján 99 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott a repcemag novemberben.

A **napraforgómag** ukrainai kikötői ára a szeptember eleji 350-360 USD/tonna (FOB) szintről 445 USD/tonnára (FOB) nőtt december elejéig. Ennek hatására Magyarországon, a BÉT-en 103 ezer forint/tonna fölé emelkedett a termény legközelebbi lejáratra vonatkozó jegyzése december első felében. A fizikai piacon 94 ezer forint/tonna körüli átlagos termelői áron kereskedtek a terménnyel novemberben az AKI PÁIR adatai szerint. A részletekért kattintson **IDE**.

A részletekért kattintson **IDE**.

A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

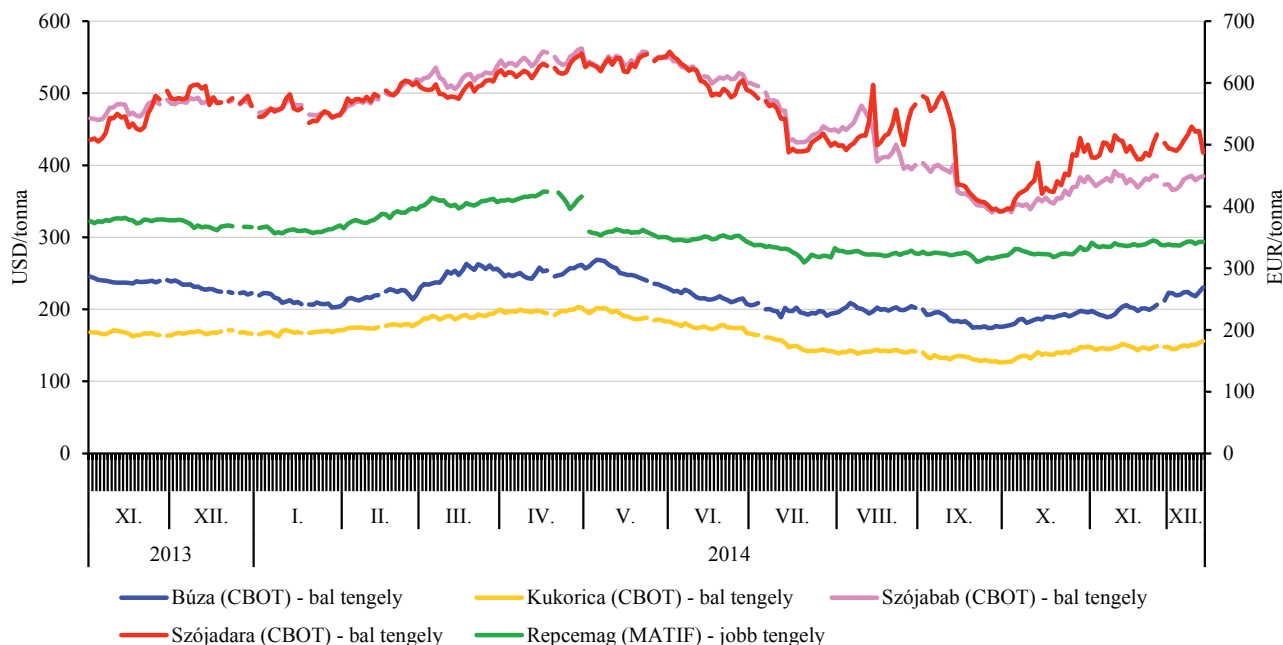
HUF/tonna

Megnevezés	2013. november	2014. október	2014. november	2014. november/ 2013. november (százalék)	2014. november/ 2014. október (százalék)
Étkezési búza	47 601	49 110	47 843	100,5	97,4
Takarmánybúza	43 504	41 658	40 940	94,1	98,3
Takarmánykukorica	41 509	35 100	36 313	87,5	103,5
Napraforgómag	90 257	95 038	94 238	104,4	99,2
Repcemag	108 203	98 837	99 030	91,5	100,2

Forrás: AKI PÁIR

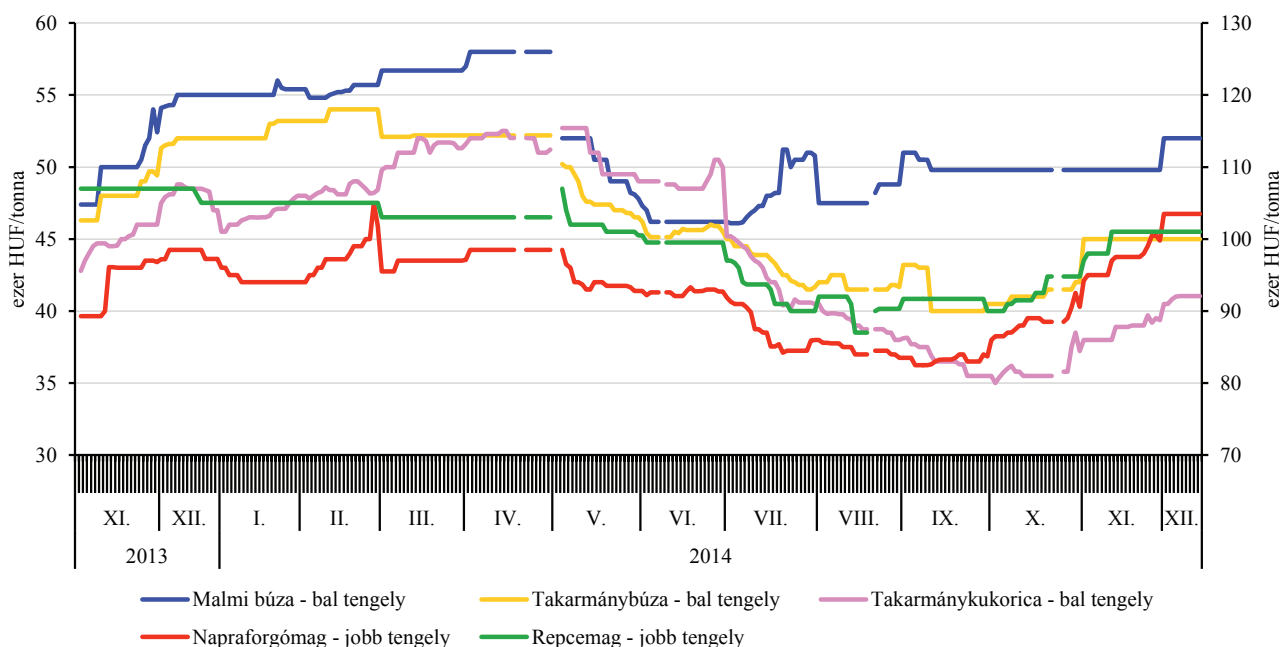
GABONA ÉS OLAJNÖVÉNY

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2013-2014)

Forrás: CME Group, MATIF

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2013-2014)

Forrás: BÉT

Az Európai Bizottság decemberben megjelent hosszú távú előrejelzése szerint az Európai Unió **sertés-húst**termelése várhatóan 22,6 millió tonna körül alakul 2024-ben, 1 százalékkal múlja felül a 2013. évi mennyiséget. A Közösség 2,5 millió tonna sertéshúst exportálhat egy évtized múlva, ez 14 százalékkal több a tavalyi volumennél.

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó sertés vágóhídi belépési ára 1,41 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2014 novemberében, 18 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A frankfurti árutózsde a sertés decemberi, januári és februári határidőre szóló jegyzései stagnáltak 2014. december 11-én az egy héttel korábbihoz képest.

A németországi szerződéses ár és a Tönnies felvásárlási ára 1,3 euró/kg hasított súly volt 2014. 50. hetében, míg a West Fleisch 1,3 euró/kg hasított súly árat fizetett a sertésekért. Az uniós sertéspiac szempontjából meghatározó vállalatok és vágóhidak átlagosan 20 százalékkal csökkentették áraikat 2014 50. hetében az előző év azonos hetéhez képest.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élősertés-kivitele 25 százalékkal esett, míg élősertés-behozatala 7 százalékkal emelkedett 2014 első kilenc hónapjában az egy évvel korábban külföldön eladott mennyiséghez képest. A nemzetközi piacon 3 százalékkal több sertéshúst értékesítettünk, ugyanakkor a sertéshúsimport 2 százalékkal mérséklődött.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a vágósertés termelői ára 438 forint/kg hasított súly volt 2014 novemberében, 9 százalékkal csökkent egy év alatt.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság előrejelzése alapján az EU **baromfi**hús-termelése várhatóan 13,9 millió tonna körül alakul 2024-ben, ami 9 százalékos bővülést jelent a 2013. évihez képest. A baromfihús egy főre jutó fogyasztása folyamatosan emelkedett az elmúlt években, és 2014-ben 21,7 kg-ot ért el. Az EU baromfihús-exportja előreláthatóan 1,5 százalékkal mérséklődik

2014-ben, ugyanakkor 2 százalékkal fog bővülni 2015-ben. Az import 3 százalékkal csökkenhet 2014-ben az előző évihez képest, ugyanakkor 2015-ben 9 százalékos növekedés várható.

Az Európai Bizottság adatai szerint 2014 novemberében az egész csirke uniós átlagára 184 euró/100 kg volt, ami 3,3 százalékos csökkenést jelent az egy esztendővel korábbihoz képest.

Az *AKI PÁIR* adatai alapján a vágócsirke termelői ára (270 forint/kg) 4,4 százalékkal volt alacsonyabb 2014 novemberében, mint az előző év azonos időszakában. A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint az étkezési **tojás** átlagára 134 euró/100 kg volt 2014 novemberében, 1 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakának átlagárához viszonyítva.

Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 22,95 forint/db volt 2014 novemberében, ez 7,2 százalékos emelkedést jelentett egy év alatt.

Az Európai Bizottság előrejelzése alapján az EU **marhahús**termelése 7,4 millió tonna körül alakulhat 2024-ben.

Az EU-ban a fiatal bika „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,63 euró/kg hasított hideg súly volt 2014 novemberében, 4 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz képest. A tehén „O3” ára 7 százalékkal, az üsző „R3” ára 4 százalékkal esett a megfigyelt időszakban.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a fiatal bika termelői ára 6 százalékkal emelkedett 2014 novemberében az előző év hasonló időszakához viszonyítva. A vágótehén ára 5 százalékkal, a vágóüsző 11 százalékkal esett.

Az EU-ban a könnyű **bárány** ára az év első tizenegy hónapjában 1,4 százalékkal volt alacsonyabb az előző évinél, ugyanakkor a nehéz bárány ára több mint 4 százalékkal emelkedett.

Az *AKI PÁIR* adatai alapján Magyarországon a könnyű bárány ára 2014. január-november között 5 százalékkal volt magasabb, mint egy évvel korábban.

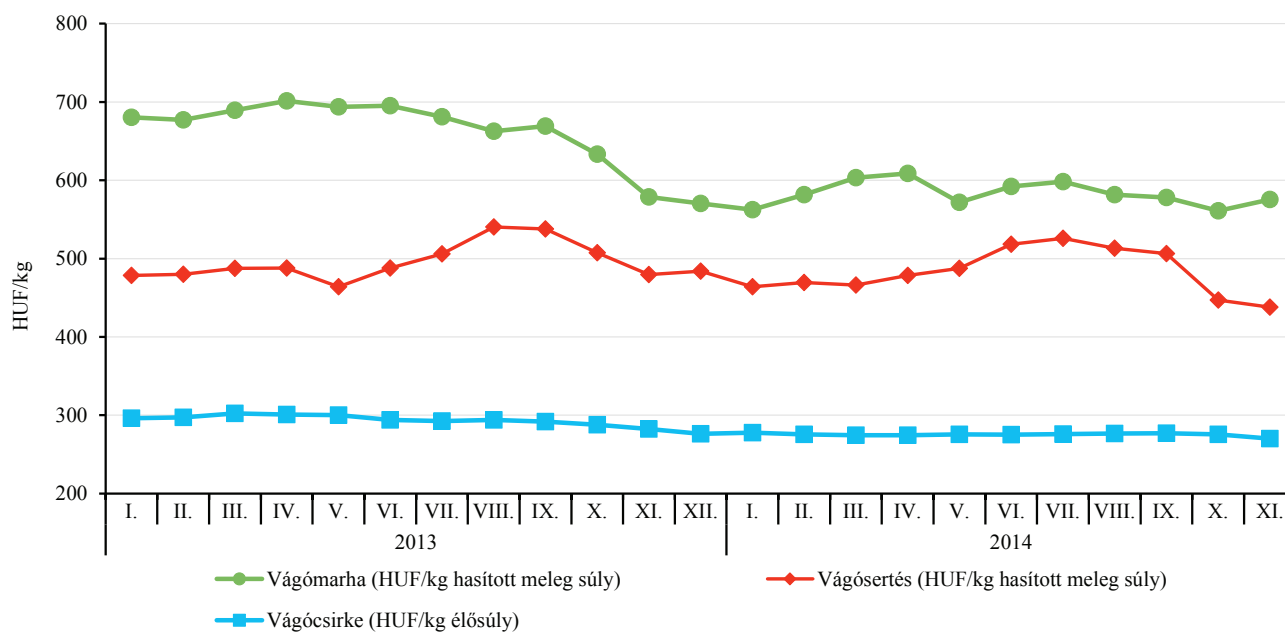
A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2013. november	2014. október	2014. november	2014. november/2013. november (százalék)	2014. november/2014. október (százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	480	447	438	91,3	98,0
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	579	561	575	99,4	102,6
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	283	276	270	95,6	98,1
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	...	393	394	...	100,1
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	830	843	896	108,0	106,2

...= adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

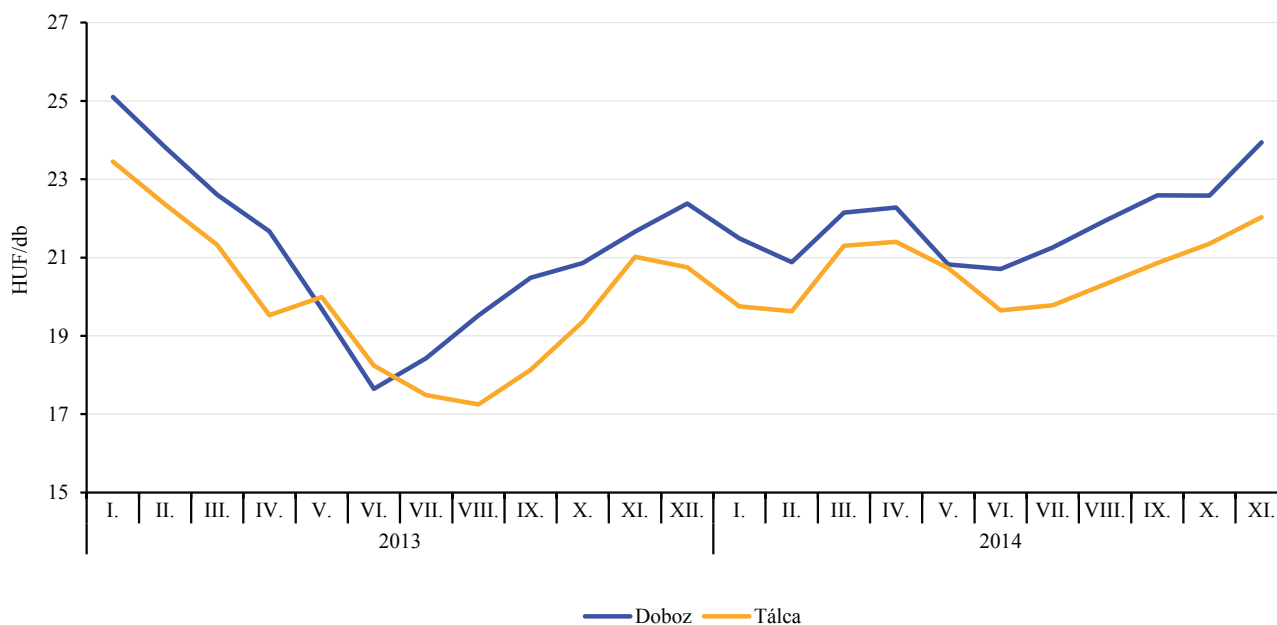
Forrás: AKI PÁIR

A vágócsirke, a vágósertés és a vágómarha termelői ára Magyarországon (2013-2014)

Forrás: AKI PÁIR

Az M+L méretosztályú étkezési tojás csomagolóhelyi értékesítési ára Magyarországon (2013-2014)

Forrás: AKI PÁIR

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a nyerstej termelők átlagára 98,86 forint/kg volt 2014 novemberében, ami 5 százalékos csökkenést jelent az előző év azonos hónapjához képest. A nyerstej felvásárlása 12,5 százalékkal nőtt ugyanebben az összehasonlításban. A fehérjetartalom 0,03, a zsírtartalom 0,05 százalékpontos javulása ellenére a nyerstej ára nem változott novemberben az októberihez képest.

Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára az 51. hetén 4 százalékkal 36 euró/100 kg-ra csökkent a 49. hetihez viszonyítva. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 101,67 forint/kg volt 2014 novemberében, egy év alatt 10,5 százalékkal esett és 3 százalékkal haladta meg a belpiaci árat. A teljes nyerstej kivitele 5 százalékkal, ezen belül a feldolgozóké 63 százalékkal nőtt, ugyanakkor a termelők és a kereskedők 16 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak a vizsgált időszakban.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (ife) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír és 3,4 százalék fehérje beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj és sovány tejpor jegyzései alapján határoznak meg. A zsírérték 1, a fehérjeérték 7 százalékkal csökkent, így az alapanyagérték 4 százalékkal volt alacsonyabb novemberben az előző havéhoz képest.

A KSH adatai szerint Magyarországon a folyadéktej termelése 1, a vaj és vajkrémé 3, a sajt és túró termékcsoporté 8, a savanyított tejtermékeké 10, a tejsavóé 44 százalékkal csökkent 2013-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A vaj és vajkrém termékkategórián belül a vaj termelése 10 százalékkal nőtt, ugyanakkor a vajkrémé 11 százalékkal csökkent. A sajt és túró termékkategórián belül a friss sajt termelése 10, az egyéb

sajtoké 13 százalékkal esett, míg az ömlesztett sajté 7 százalékkal emelkedett. A savanyított tejtermékek közül az aludttej és a tejföl termékcsoporthoz tartozó termelése 13, az ízesített termékeké 3 százalékkal csökkent.

Az Európai Bizottság középtávú prognózisa szerint az EU tehéntejtermelése 2024-re elérheti a 166,6 millió tonnát, ami 10,5 százalékkal több a 2013. évinél. Az EU-15-ben a tehéntej termelése 11,5 százalékkal 140 millió tonnára, az EU-13-ban 5 százalékkal 26,6 millió tonnára emelkedhet. A tejhasznú tehénállomány 2024-re várhatóan 5 százalékkal 22,1 millió egyedre csökken a 2013. évihez viszonyítva. A tejhasznú tehenek száma az EU-13-ban 13 százalékkal, az EU-15-ben 2 százalékkal mérséklődhet. A 2012-2014 közötti időszakban megfigyelhető növekvő tendenciát 2015-től ismét csökkenés követheti. A tejhozam 2024-re 16 százalékkal haladhatja meg a 2013. évit. A tejhozam az EU-15-ben 14 százalékkal 8015 kg/tehenre, az EU-13-ban 22 százalékkal 5701 kg/tehenre emelkedhet a vizsgált időszakban.

Az EU tejtermelése várhatóan az alacsony termelési költségű régiókban (Dánia, Németország, Írország, Franciaország, Hollandia, Lengyelország és az Egyesült Királyság) koncentrálódik, ahol a tejtermelők és a tejfeldolgozók az elmúlt években jelentős beruházásokat hajtottak végre. A 2012 és 2014 között bejelentett vagy befejezett beruházások fele tejporító, 20 százaléka sajtfeldolgozó volt, ezért az EU-ban főleg a tejpor és a sajt előállítására bővülhet.

A sovány tejpor termelése 42,5, a tejsavóé 21, a teljes tejporé 19,5, a vajé 14,5 százalékkal, a sajté 14 százalékkal, a friss tejtermékeké 3,5 százalékkal emelkedhet 2013 és 2024 között. A sajt termelésnövekedésének teljes mennyisége, a tejsavó 85, a teljes tejpor 82,5, a sovány tejpor 77, a vaj 74, a friss tejtermékek 60 százaléka az EU-15 tagországaiból származhat.

A nyerstej termelők átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

HUF/kg

Megnevezés	2013. november	2014. október	2014. november	2014. november/2013. november (százalék)	2014. november/2014. október (százalék)
Nyerstej termelők átlagára Magyarországon	104,23	98,96	98,86	94,85	99,90
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	127,85	103,68	101,67	79,53	98,06
Azonnali (spot) piaci ár Verona	154,49	113,89	114,72	74,26	100,73
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	152,63	111,89	112,03	73,40	100,13

Megjegyzés: átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A **Budapesti Nagyban Piac** tovább bővült a külpiazi zöldségfélék kínálata. Az Olaszországból származó sárgarépa 160 forint/csomó, a hónapos retek 80 forint/csomó, a zöldhagyma 120 forint/csomó leggyakoribb áron jelent meg. Az olaszországi karalábét 110 forint/darab áron szintén a 49-50. héten kezdték értékesíteni.

Az alacsony belpiaci kínálat hatására a tölteni való paprika termelői ára mérettartománytól függően 380-510 forint/kg között változott. A görögországi, a spanyolországi és a törökországi mellett piacra került a Jordániából származó paprika is.

A hazai fokhagyma 50. heti 640 forint/kg termelői ára 17 százalékkal volt alacsonyabb a 2012-2013. évek ugyanezen hetében jellemzőhöz képest. A választékban már szerepelt a kínai fokhagyma is az 50. héten (620 forint/kg). A magyarországi fokhagymát a bécsi nagyban piacon 1,7-1,9 euró/kg áron kínálták ugyanekkor, az ausztriai, a kínai, az olaszországi és a spanyolországi mellett.

Belföldi cukkini nincs a felhozatalban, az Olaszországból származó terméket 340 forint/kg, a spanyolországit 370 forint/kg leggyakoribb áron értékesítették az 50. héten. Ezek az árak több mint 55 százalékkal elmaradtak a tavalyi évitől, amikor a kedvezőtlen időjárás és a növény-egészségügyi problémák miatt Európa-szerte alacsony volt a felhozatal.

A hazai termesztésű almafajták leggyakoribb termelői ára 110-155 forint/kg között alakult az 50. héten, ami átlagosan 10 százalékkal volt alacsonyabb a tavalyi év ugyanezen hetéhez viszonyítva. Legalacsonyabb áron a Jonathan, legmagasabb áron a Starking fajtát kínálták. Az olaszországi Starking 260 forint/kg, a Granny Smith fajta 90 forint/darab áron várta vásárlóit az 50. héten.

A belpiaci körte leggyakoribb ára 305-335 forint/kg, az importé 355-450 forint/kg között mozgott. Az im-

port körtét darabos kiszerelésben is kínálták (173 forint/darab).

Az EU-ban a **vöröshagyma** termése 18 százalékkal volt magasabb (5,8 millió tonna) 2014-ben, mint egy évvel korábban. Hollandiában a vöröshagyma termőterülete és termésátlaga (58 tonna/hektárra) is nőtt, ennek köszönhetően a termés 9 százalékkal 1,3 millió tonnára emelkedett. Németországban a vöröshagyma termése 23 százalékkal 500 ezer tonnára nőtt 2014-ben.

Magyarországon 2-2,3 ezer hektáron 57-60 ezer tonna vöröshagyma termett az elmúlt három évben. Az AKI Statisztikai Osztálya által vizsgált gazdaságokban a vöröshagyma termése 14 százalékkal 48 ezer tonnára csökkent 2014-en az előző évben betakarított mennyiséghez viszonyítva. Magyarország 7 százalékkal kevesebb, 5,8 ezer tonna vöröshagymát importált 2014 első kilenc hónapjában, mint egy évvel korábban. Németország 62 százalékkal (3,25 ezer tonna) növelte magyarországi beszállításait, míg Hollandia a tavalyinál 32 százalékkal kevesebb, 1 ezer tonna vöröshagymát exportált hazánkba. A vöröshagyma kivitele 44 százalékkal (1,65 ezer tonnára) nőtt, elsősorban Románia felé.

A Budapesti Nagyban Piac a belföldi és a külpiazi (ausztriai, hollandiai és lengyelországi) vöröshagyma ára is magasabb volt 2014 tárolási időszakában, mint egy évvel korábban. A belföldi termesztésű áttelelő hagyma az előző évinél alacsonyabb termelői áron jelent meg, a tavaszi vetésű és a dughagymás fajták kínálatának bővülése az árak további csökkenését eredményezte. Az idej betakarítású szabadföldi barna héjú vöröshagyma termelői ára 28 százalékkal esett (85 forint/kg) 2014 22-50. hetében a tavalyi év ugyanezen időszakához képest. Az import (hollandiai, majd ausztriai) barna héjú vöröshagyma ára is csökkent a 2014/2015. szezon kezdetén.

Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon

Megnevezés	2013. 1-50. hét.	2014. 1-50. hét.	HUF/kg
			2014. 1-50. hét/ 2013. 1-50. hét (százalék)
Burgonya	118	94	79,6
Vöröshagyma	107	94	87,8
Fejes káposzta	86	71	82,5
Sárgarépa	116	95	81,8
Petrezselyemgyökér	421	399	94,7
Alma	166	158	95,1

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági- és élelmiszeripari termékek kivitelének értéke mérsékelten elmaradt a 2013. január-szeptemberi időszak eredményétől, míg a behozatal értéke 4 százalékkal emelkedett, az agrár-külkereskedelem aktívuma 2338 millió euró volt, 209 millió euróval, 8 százalékkal kevesebb, mint a bázisidőszakban. A mezőgazdasági- és élelmiszeripari termékek exportvolumene 7, az importé 10 százalékkal bővült 2013. január-szeptemberhez képest. Az árak mérséklődtek, euróban számítva az exportár 8 százalékkal, az importár 5 százalékkal maradt el az egy évvel korábitól.

A vizsgált időszakban az egyéb táplálkozásra alkalmas készítmények – elsősorban étrend-kiegészítők, élelmiszer-alapanyagok és adalékanyagok – exportértéke nőtt legnagyobb mértékben a bázisidőszakhoz viszonyítva. Az élelmezésre alkalmas húsfélék (sertés- és baromfihús), valamint az állati takarmány árbevétele közel 40 millió euróval emelkedett. A gabonafélék exportértéke az előbbieknél kevésbé, 26 millió euróval nőtt. A kukorica kivitele ugyan 80 millió euróval ma-

gasabb árbevétel eredményezett, de a búzáé 40 millió euróval kevesebbet és a többi gabonaféle árbevétele is egyenként akár 10-15 százalékkal elmaradt az egy évvel korábitól. Az előző év azonos időszakához viszonyítva az állati zsírok és olajok értékcsökkenése volt értékben a legnagyobb (104 millió euró). A napraforgómag olaj exportértéke alig háromnegyede az egy évvel korábinak, és a repceolaj exportértéke is jelentősen csökkent. A cukor és a cukoráru termékek exportértéke 85 millió euróval maradt el a bázisidőszak szintjétől, elsősorban azért, mert a fehér cukor kiszállítások értéke több mint 60 százalékkal esett. A Szlovákiába irányuló cukorszállítások értéke az egy évvel ezelőtti 33 millió euróról 4 millió euróra zuhant.

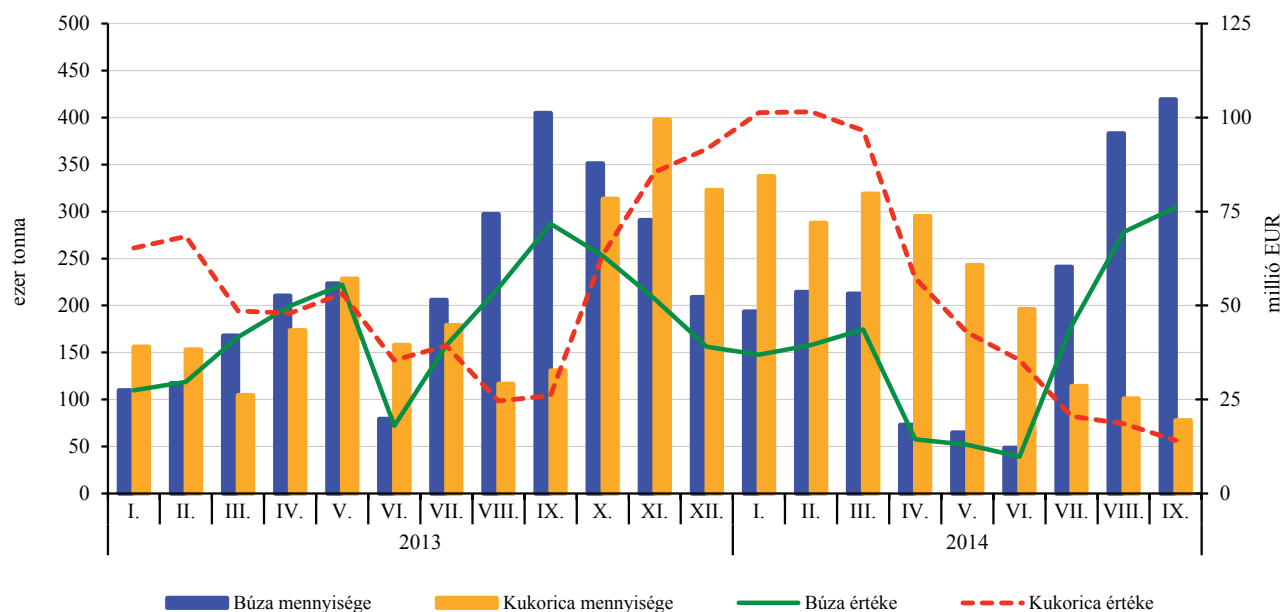
A gabonafélék importja bővült a legjobban, mert a kukorica behozatal az év első felében lényegesen meghaladta az egy évvel korábit. A legnagyobb csökkenés az állati takarmány árucsoport esetében történt, mivel a szójabab pogácsa behozatala közel 20 százalékkal kevesebb volt, mint a bázisidőszakban.

Az élelmiszergazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2013. január-szeptember (millió EUR)	2014. január-szeptember (millió EUR)	változás (százalék)	2013. január-szeptember (millió EUR)	2014. január-szeptember (millió EUR)	változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	1 282	1 304	101,7	759	793	104,4
ebből: élő sertés	86	61	70,5	59	64	109,0
sertéshús	224	244	109,2	204	191	93,6
baromfihús	337	367	108,9	44	55	123,7
tej	126	129	101,8	45	49	108,7
II. áruosztály: Növényi termékek	1 713	1 733	101,1	738	797	108,0
ebből: búza	388	347	89,6	16	21	137,0
kukorica	409	488	119,5	54	95	176,6
repce	144	147	102,5	68	42	61,4
napraforgó	165	140	84,8	69	62	90,5
III. áruosztály: Állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	442	338	76,5	175	154	88,3
ebből: napraforgó olaj	356	267	74,9	21	12	56,4
margarin	7	6	83,8	42	44	104,7
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohánypótlók	2 378	2 375	99,8	1 596	1 667	104,4
ebből: cukor	112	44	39,3	95	103	109,2
csokoládé	97	97	99,6	121	138	113,9
állati takarmány	397	436	109,8	95	103	108,2
Összesen	5 815	5 749	98,9	3 268	3 410	104,4

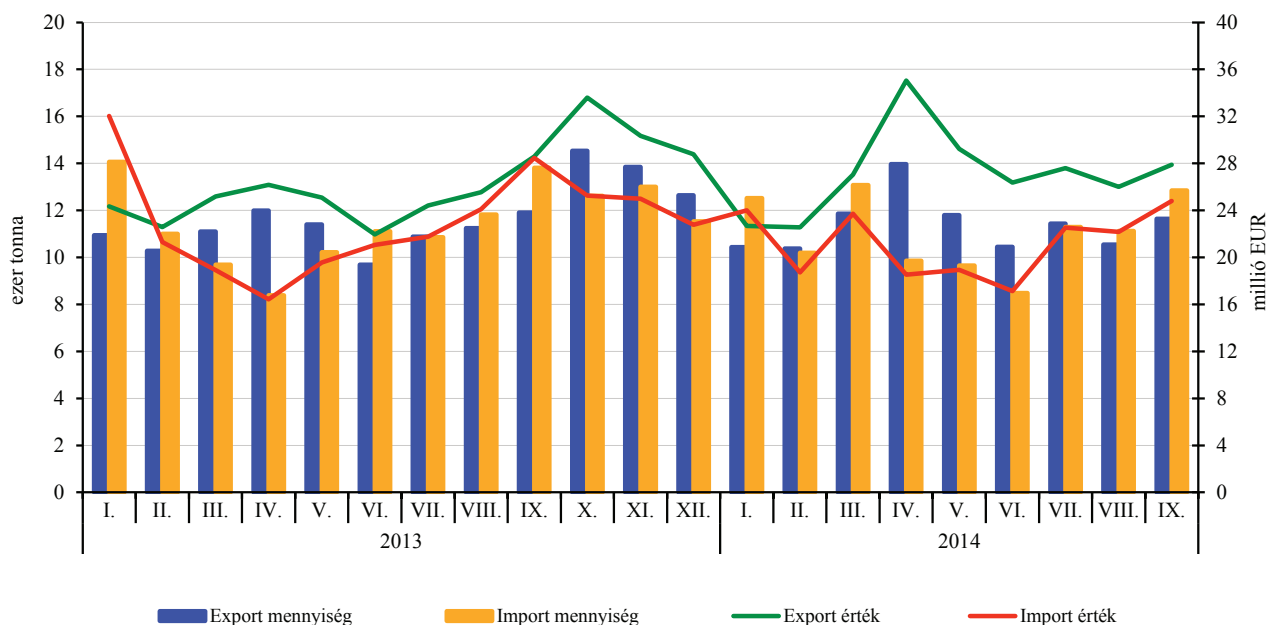
Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása

Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

A sertéshús külkereskedelmi forgalmának havi alakulása

Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

Az általunk megfigyelt adatok is jól mutatják, hogy novemberben is javában folytak a magágy-előkészítő munkálatok, hiszen ammónium-nitrátból és mészammon-salétromból közel azonos mennyiséget értékesítettek, mint szeptemberben. Összetett műtrágyából azonban már csak a szeptemberi mennyiség mintegy tizede került a talajba. Az értékesítési árak jellemzően csökkentek az előző havihoz képest. Az egykomponensű műtrágyák közül a kálium-klorid ára apadt a legnagyobb mértékben (-8 százalék).

A növényvédő szerek közül a FORCE 1,5G talajferőtlenítő iránt volt továbbra is a legnagyobb a kereslet az év utolsó előtti havában. Egész évben kiegyenlített volt a termék értékesítési ára, 1835-1920 forint/kg között alakult. A novemberben még javában folyt a kukorica és a napraforgó betakarítása. Laudis, Lumax SE, Pulsar 40 S és Biscaya iránt volt kereslet, az első kettő a kukorica, a harmadik a napraforgó ismert

gyomirtója, míg a Biscaya a kukorica és a napraforgó hatékony rovarirtója.

A kisteljesítményű traktorok eladásai szeptember óta folyamatosan csökkennek, a váltvaforgató ekék iránti kereslet azonban az elmúlt három hónapban folyamatosan nőtt. Talajlazító és műtrágyaszóró gépek iránt mérsékelt volt az igény az év IX-XI. hónapjaiban. Annak ellenére, hogy a kukorica vetésideje tavaszra esik, több mint 10 kukorica-vetőgép talált gazdára novemberben. Az erőgépek értékesítési átlagára szeptemberhez képest mintegy 8 százalékkal növekedett, a váltvaforgató ekék darabonkénti átlagára 5-6 millió forint között alakult az év második felében. Talajlazítók esetében inkább az alacsonyabb árkategóriájú márkák közül választottak a gazdák a novemberben az előző hónaphoz képest, azonban kukorica-vetőgépből, kukorica csőtörő adapterből és műtrágyaszóró gépekből inkább jobban felszereltek, illetve magasabb árfekvésű márkák közül választottak.

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának és eladott mennyiségének alakulása

Megnevezés	2014. október	2014. november	2014. november/ 2014. október (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)			
Ammónium-nitrát (N34)	83 475,0	82 185,7	98,5
Mészammon-salétrom (MAS)	70 838,7	71 373,6	100,8
Szuperfoszfát (P18-20,5)	62 285,6	59 101,5	94,9
Kálium-klorid (K60)	97 980,2	89 854,2	91,7
MAP (NP 11:52)	138 102,2	136 264,4	98,7
NPK (15:15:15)	106 191,0	108 151,3	101,8
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)			
PICTOR SC 1 liter (liter)	25 425,8
FORCE 1,5 G (20 kg)	1 843,9	1 881,6	102,0
REGLONE AIR 5 liter (liter)	6 090,4
PULSAR 40 (5 liter)	11 910,4	11 347,1	95,3
LAUDIS (5 liter)	7 579,8	6 942,3	91,6
LUMAX SE 20 liter (liter)	...	3 261,1	...
BISCAYA (3 liter)	13 337,1	12 792,7	90,7
Mezőgazdasági gépek (HUF/darab)			
67-103 KW (91-140 LE) traktor	18 050 363,7	19 361 493,3	107,3
Váltvaforgató eke	5 960 873,0	5 461 765,7	91,6
Műtrágyaszóró gép (függesztett)	1 695 049,6	1 879 384,9	110,9
Talajlazító	2 499 456,3	1 605 264,9	64,2

Forrás: AKI ASIR

A gép-és alkatrész értékesítést tekintve jól alakul a 2014-es év, a III. negyedévben tovább élénkült a kereslet.

A mezőgazdasági gépértékesítés 2014 III. negyedévében is elérte a II. negyedévi 52 milliárd forintos szintet. Így a gépforgalmazók 2014 első három negyedévében már 126 milliárd forint értékben értékesítettek új mezőgazdasági gépeket, amely 59 százalékkal haladta meg a 2013. I-III. negyedévi értéket. Alkatrészekre ugyanezen időszakban 28,8 milliárd forintot költöttek a gazdálkodók, 1 százalékkal többet, mint a bázisidőszakban. Az alkatrész értékesítés a II. és III. negyedévben általában élénkül, az éves forgalom mintegy 60 százaléka esik erre az időszakra. A 2014. II. és III. negyedévi értékesítés megközelítette az elmúlt évek rekordjának számító 2012. II-III. negyedévi alkatrészforgalmat.

A gépek iránti keresletet és a beruházási arányt elsősorban az aratási, vetési szezon, és az ehhez kapcsolódó szezonálisan jelentkező árbevétel, valamint a támogatások határozzák meg. A leginkább keresett gépek a kisebb és közepes teljesítményű traktorok, ekék, tárcsás talajművelők voltak a III. negyedévben. Az értékesített mezőgazdasági gépek tekintetében idén is a traktorok vezették az eladási listát. Jelentősen nőtt az értékesített traktorok száma az általunk vizsgált időszakban, messze felülmúlva a korábbi években eladott mennyiséget.

A hazai gazdálkodók 2900 darab traktort vásároltak a 2014. január-szeptemberi időszakban, 1641 darabbal többet, mint egy évvel korábban. A 61-90 LE és a 91-140 LE teljesítménykategóriájú traktorok esetében igen intenzív volumennövekedés mutatkozott, az utóbbinál megháromszorozódott az forgalom. A legnagyobb teljesítmény kategóriában (320 LE felett) viszont 40 százalékkal csökkent az eladás. A traktorpiac bővülésében a Növekedési Hitelprogram mellett az is szerepet játszott, hogy a vállalkozások pénzügyi helyzete erősödött, javult a beruházási hajlandóság. A vizsgált időszakban 196 darab gabonakombájn került értékesítésre, 10 százalékkal kevesebb, mint 2013 azonos időszakában. A legtöbb kombájnt a 300 LE feletti kategóriában értékesítették. Önjáró rakodókból 486 darabot adtak el, amely 94 százalékos piacbővülést jelent.

A beszerzésre került munkagépek közül jelentősen nőtt a szalastakarmány-betakarítók, a bálázók és az ültetvény-permetezők iránti kereslet. Ezekből 2014 szeptemberéig többet értékesítettek, mint tavaly egész évben. Az ültetvény-permetezőkből 523 darabot adtak el az egy évvel korábbi 91 darabbal szemben. A fűkaszákból és a hengeres bálázókból megközelítőleg kétszeresére nőtt az értékesített mennyiség.

Főbb mezőgazdasági gépek értékesítése Magyarországon^{a)}

Megnevezés	2012. I-III. negyedév (darab)	2013. I-III. negyedév (darab)	2014. I-III. negyedév (darab)	2014. I-III. negyedév/2013. I-III. negyedév (százalék)
Kerekes traktorok	1 280	1 259	2 900	230,3
Gabonakombájnok	178	218	196	89,9
Önjáró rakodók	163	250	486	194,4
Szárzúzók	333	312	520	166,7
Ágyekék és váltvaforgató ekék	254	271	318	117,3
Tárcsás talajművelők	345	355	496	139,7
Magágykészítők, kombinátorok, kompaktorok	312	388	386	99,5
Hagyományos sorvető gépek (mech.és pneum. gabonavetőgépek)	136	184	199	108,2
Szemenkénti vetőgépek, kukoricavető gépek	359	444	420	94,6
Szilárdműtrágya szórógépek	603	620	546	88,1
Szántóföldi permetezőgépek	329	361	447	123,8
Kukoricacsőtörő adapter	179	162	124	76,5
Napraforgó betakarító adapter	144	159	128	80,5
Fűkaszák	409	551	1 068	193,8
Hengeres bálázók	184	261	509	195,0

^{a)} Használtgép értékesítés, viszonteladás és külföldi – EU-s és EU-n kívüli – eladás nélkül.

Forrás: AKI ASIR

Az elmúlt ősze jellemző csapadékos időjárás miatt a betakarítási és vetési munkák több helyen is akadoztak. A belvízzel borított és átnedvesedett területek miatt a munkavégzés még december elején is nehézségekbe ütközött.

A november 24-ei tárgynapra vonatkozó operatív adatgyűjtés eredményei szerint a tervezett országos őszi vetésterület 1 millió 723 ezer hektár, 33 ezer hektárral nagyobb az előző évinél. A gazdák a magágykészítést befejezték, és a vetési munkák 96 százalékát végezték el a tárgyidőpontig.

A tavaszi vetésű növények alá 1 millió 918 ezer hektáron terveztek őszi mélyszántást, a kedvezőtlen időjárás miatt a készenléti fok csak 61 százalék volt, szemben a tavalyi év 75 százalékával.

A gabonafélék tervezett vetésterülete 1 millió 496 ezer hektár, 40 ezer hektárral nagyobb, mint egy évvel korábban, a szándékhoz képest 96 százalékon végeztek a termelők a munkával.

Az őszi búza tervezett vetésterülete 1 millió 80 ezer hektár, hasonló a tavalyihoz. Őszi árpát 221 ezer hektáron, tritikálét 129 ezer hektáron vetettek, mindkét növény területe mérsékelten nőtt a bázis időszakhoz képest.

A repce tervezett vetésterülete 227 ezer hektár, 3 százalékkal kisebb, mint 2013-ban. A jelentős időpontjáig a vetés 93 százalékával végeztek a gazdák.

A burgonya felszedése a tervezett 18 ezer hektáron befejeződött, 488 ezer tonna terményt takarítottak be, 27,6 tonna/hektár termésátlag mellett.

A gazdák 855 ezer tonna cukorrépat takarítottak be 13 ezer hektáron. A termésátlag 64 tonna/hektár 28 százalékkal meghaladta a 2013. évit.

Legfontosabb olajnövényünk, a napraforgóból rekord nagyságú területről, 610 ezer hektárról 1 millió 619 ezer tonna termés került a magtárakba. A 2,66 tonna/hektár átlaghozam 6 százalékkal magasabb az egy évvel korábbinál.

A kukorica betakarításával a tervezett 1,2 millió hektár 88 százalékán végeztek a termelők november 24-ig. A tárgyidőpontig 8,46 millió tonna termés került le a táblákról, a termésátlag 7,82 tonna/hektár. A gazdáknak komoly gondot okozhat a magas nedveségtartalom.

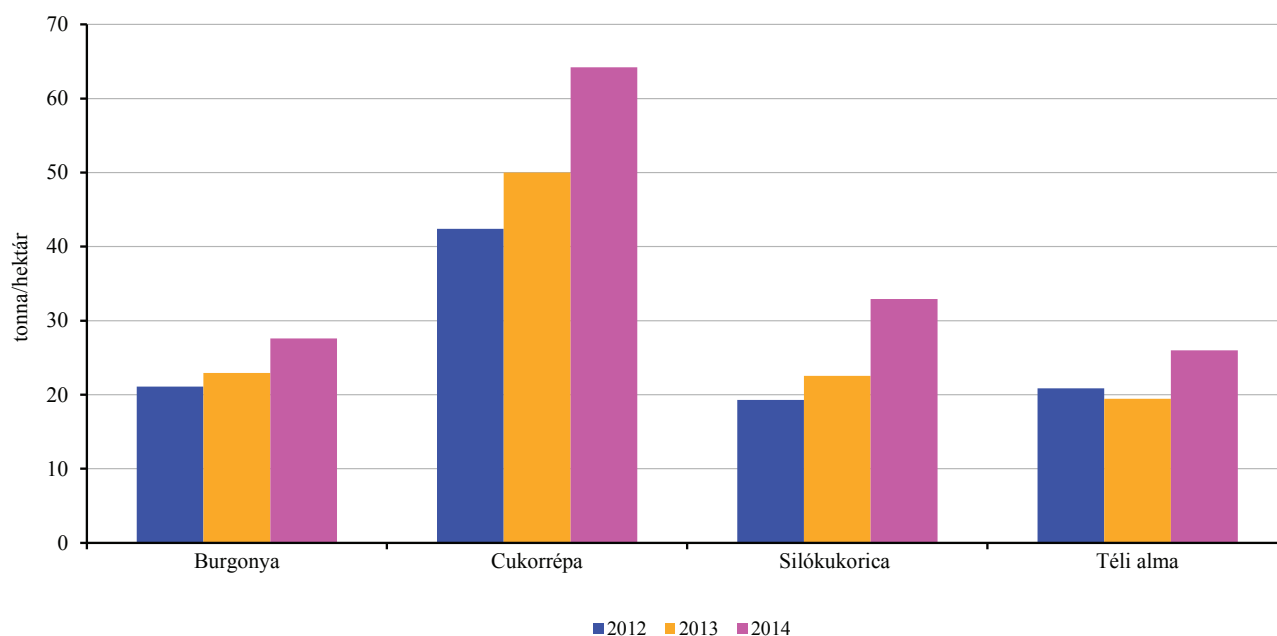
Zöldségfélékből az idei évben 601 ezer tonnát takarítottak be 38 ezer hektárról, 12 ezer hektárral kisebb területről, mint 2013-ban.

Betakarítási helyzetkép novemberben

Megnevezése	Előírányzott munka (hektár)	Elvégzett munka (hektár)	November 27-ig betakarított termés (tonna)	Elvégzett munka az előírányzott százalékában	Termésátlag (kg/hektár)
Burgonya	16 679	17 671	487 627	100,0	27 595
Cukorrépa	15 451	13 317	855 294	86,2	64 226
Napraforgó összesen	614 707	609 726	1 618 611	99,2	2 655
Kukorica (hibrid vetőmag nélkül)	1 230 158	1 081 709	8 461 561	87,9	7 822
Zöldségfélék összesen	37 949	37 567	600 709	99,0	15 990
Gyümölcs összesen	41 950	41 508	808 939	98,9	19 489
Leszüretelt szőlő	68 431	67 877	491 595	99,2	7 242

Forrás: AKI ASIR

A főbb betakarított növények termésátlagának alakulása (1)

Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

A főbb betakarított növények termésátlagának alakulása (2)

Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

